

สารสั้น ผู้อำนวยการหลักสูตร กฎหมายระหว่างประเทศ และการทูต (ภาษาอังกฤษ)

พระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้ารพีพัฒนศักดิ์ กรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์ เป็นพระราชโอรสองค์ที่ 14 ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระองค์เจ้ารพีพัฒนศักดิ์เป็นพระราชโอรสกลุ่มแรกที่ทรงไปศึกษาต่อในทวีปยุโรป เมื่อ พ.ศ. 2428 ในขณะที่มีพระชนมายุได้ 11 พรรษา ครั้นถึง พ.ศ. 2434 ทรงเลือกศึกษาวิชากฎหมายต่อที่วิทยาลัยไครสต์เชิช ในมหาวิทยาลัยอ็อกซฟอร์ด สาเหตุที่พระองค์ทรงเลือกเรียนวิชากฎหมาย ก็เนื่องจากเมืองไทยในเวลานั้นมีศาลกงสุลฝรั่ง ชาวยุโรปและอเมริกามีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีความในประเทศไทย ซึ่งเป็นการเสียอธิปไตยทางด้านตุลาการและเกิดปัญหาในการปกครองประเทศ จึงมีพระทัยตั้งมั่นที่จะพยายามขอลีกอำนาจศาลกงสุลต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อให้ประเทศของเรามีเอกราชทางการศาลอย่างแท้จริง การที่ทรงเลือกศึกษาวิชากฎหมายเพื่อจะได้กลับมาพัฒนากฎหมายของบ้านเมือง กับพัฒนาผู้พิพากษาและราชการศาลยุติธรรมให้ดีขึ้นเพื่อต่างชาติดจะได้ยอมรับและยอมรับอำนาจอธิปไตยทางการศาลให้แก่ไทยเรา

ในพ.ศ. 2437 ทรงสามารถสอบไล่ได้ตามหลักสูตรชั้นปริญญาB.A.เกียรตินิยมเมื่อมีพระชนมายุอายุเพียง 20 พรรษา จากนั้นเสด็จกลับมายังประเทศไทย และได้ทรงฝึกหัดราชการในกรมเลขานุการ จนทรงสามารถทำงานในกรมดังกล่าวได้ทุกตำแหน่งตลอดจนการร่างพระราชหัตถเลขาถวายสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอันเป็นที่พอพระทัยยิ่งนัก ถึงกับทรงเรียกพระองค์เจ้ารพีพัฒนศักดิ์ ว่า “เฉลียวฉลาดรพี”

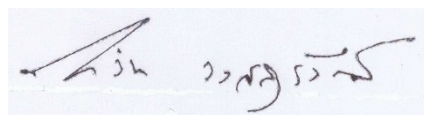
ต่อมาในปี พ.ศ. 2439 พระองค์เจ้ารพีพัฒนศักดิ์ทรงได้รับตำแหน่งสถานายกพิเศษจัดตั้งศาลมณฑลและศาลเมือง (ศาลจังหวัด) ขึ้นในท้องที่ต่าง ๆ ตลอดจนรวบรวมตุลาการในหัวเมืองที่สังกัดกระทรวงมหาดไทยเป็นส่วนใหญ่เข้าอยู่ ในกระทรวงยุติธรรม และเมื่อวันที่ 3 มีนาคม พ.ศ. 2439 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงประกาศแต่งตั้งให้พระองค์เป็นเสนาบดีกระทรวงยุติธรรม ในขณะที่มีพระชนมายุเพียง 22 พรรษา ต่อมาได้รับการสถาปนาให้ทรงกรมเป็นพระเจ้าลูกยาเธอ พระองค์เจ้ารพีพัฒนศักดิ์ กรมหมื่นราชบุรีดิเรกฤทธิ์ เมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน พ.ศ. 2442

สารัน

พระเจ้าบรมวงศ์เธอพระองค์เจ้ารพีพัฒนศักดิ์ กรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์ทรงพระทัยตั้งมั่นที่จะพยายามขอลีกอำนาจศาลกงสุลต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อให้ประเทศของเรามีเอกราชทางการศาลอย่างแท้จริง จึงทรงทุ่มเทวางรากฐานด้านกฎหมายในเมืองไทย จนได้รับพระสมัญญานามว่า “พระบิดาแห่งกฎหมายไทย”

เริ่มตั้งแต่พ.ศ. 2507 บรรดานักกฎหมายได้ถือเอาวันสิ้นพระชนม์ของพระองค์เจ้ารพีพัฒนศักดิ์คือวันที่ 7 สิงหาคม ของทุกปีเป็นวันรพีเพื่อเป็นวันรำลึกถึงคุณงามความดีของพระองค์ที่มีต่อประเทศไทยและวงการกฎหมายไทย โดยจะมีการจัดกิจกรรมวันรพีมาทุกปีเสมอมา

เหล่านักศึกษาและคณาจารย์แห่งคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญน้อมระลึกถึงพระคุณของ “พระบิดาแห่งกฎหมายไทย” พระเจ้าบรมวงศ์เธอพระองค์เจ้ารพีพัฒนศักดิ์ กรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์เป็นล้นพ้น

(รองศาสตราจารย์ ดร. โกวิท วงศ์สุรวัฒน์)

ผู้อำนวยการหลักสูตรกฎหมายระหว่างประเทศและการทูต

(ภาษาอังกฤษ)